

Rusi ogrožajo vso nemško črto

10 NEMŠKIH DIVIZIJ UNIČENIH; USPEHI V FRANCJI

Moskva, Rusija. — Ruska ofenziva, ki je pričela pred dobrimi desetimi dnevi je dosegla velike uspehe. Kolikor do zdaj znano, so Rusi uničili že skoro deset nemških divizij. Nemci stojijo na vsej osrednji fronti med Galicijo in baltičskimi državami pred popolnim polomom. V četrtek jutro so bili Rusi oddaljeni od važnega križišča Minska samo še 39 milj.

Včerajšnje poročilo omenja, da so Rusi osvobodili nad 1300 mest, vasi in naselij v Belorusiji. Železniške zveze med Leninogradom skozi vso Rusijo do Odese so zdaj v ruskih rokah. Štiri armade pod spretnimi poveljniki pa prodirajo v štirih smereh proti Minsku, prestolnici Belorusije, ki je najvažnejše železniško križišče med Galicijo in baltičskimi državami. Črta Minsk—Pskov tvori glavno obrambno črto pred baltičskimi državami vse od pripetskega močvirja gori do Baltika. S prebitjem te črte imajo Rusi prosto pot v baltičske države. (Nadaljevanje na 4. strani)

DEWEY IN BRICKER REPUBLIKANSKA KANDIDATA

Chicago, Ill. — Republikanska narodna konvencija, ki je začela zadnji ponedeljek, je končala v sredo večer s svojim rednim zasedanjem. Voditelji raznih skupin so pristali na sporazum še v torek in so nato takoj pri prvem glasovanju skoro soglasno nominirali za predsedniškega kandidata republikanske stranke gubernerja Tomaža Deweya in za podpredsedniškega kandidata na gubernerja države Ohio John W. Bricker-a. Konvencija ima za rešiti še razne podrobnosti, kot izvoliti in izbrati razne odbore za kampanjo in bodoče vodstvo stranke, kar pa bodo storili za to določeni odbori. Glavno delo, kar se tiče nominacije, je konvencija opravila.

Dewey je nominacijo sprejel v sredo in imel ob tej priliki običajni daljši sprejemni govor. Obljubil je, da bo gledal, da dežela pride zopet do svobodnega reda, v katerem bo vladalo ljudstvo, ne pa samo vlada enega človeka. S to izjavo je sunil Roosevelta. Dalje, da bo njegova administracija, če bo izvoljen gledala, da bo dela za vse, za vojake, ki se bodo vrnil in da se bo skušalo vrniti k miru in potem mir čuvati.

Tomaž Dewey je rodom iz Owosso, Michigan. V tem mestu so posebno močni CIO pristasi. Ko je došla vest, da je Dewey nominiran, so njegovi somišljeniki začeli demonstrirati po mestu z napisi: To je Deweyovo rojstno mesto! Nasprotniki pa so začeli hoditi okrog z napisi: Dewey ne živi več tukaj! Demokratska narodna konvencija bo tudi v Chicagi, ki se pa prične 17. julija.

Chicago, Ill. — V ponedeljek večer 26. junija je preminul čehaški Slovec, kakor tudi mnogim našim rojakom po Ameriki dobroznani slovenski pijonar Mr. Anton Gregorich, starejši. Pokojnik je bil več zadnjih let bolehen. Starost in bolezen ga je oslabil in moral je biti v popolnem miru.

Pokojni Mr. Gregorich je bil rodom iz Ambrusa na Dolenjskem, kjer se je rodil 19. decembra 1867. V Ameriko je došel leta 1887. Čez dobro leto se je poročil 1888 z pokojno Katarino Šimec, ki mu je umrla leta 1907. Leta 1908 se je poročil v drugič z Mrs. Marjijo Kordeš. V obeh zakonih se mu je rodilo 7 sinov in 7 hčera, od katerih živi še pet sinov in dve hčere. Tako omenja njegov družinski opis v "Novem Svetu" marca meseca 1938.

V Ameriki je bil torej nad 56 let. Precej dolga doba, v katerih je marikal doživel. Bil je eden prvih ustanovnikov župnije sv. Štefana, društva sv. Štefana, pozneje Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote in njen dolgoletni glavni uradnik. Bil je tudi večkratni uradnik mnogih raznih društev v naselbinah. Bil je prvi predsednik in ustanovnik Slovenske posojilnice "Slovenski Dom", zdaj "Re-

KANDIDATA, KI BOSTA STOPILA V AKCIJO Z REPUBLIKANSKO ZASTAVO

Tomaz E. Dewey, ki ga je ta teden izbrala in nominirala republikanska narodna konvencija za svojega predsedniškega kandidata.

KRIŽEM SVETA

— Washington, D. C. — Vlada Zdr. držav je pozvala svojega poslanika pri argentinski vladi v Buenos Aires domov na važno posvetovanje. Poslanik Norman Armour bo poročal vladi glede sedanjega stališča argentinske vlade in druge važne zadeve, ki so v zvezi z vojnim programom Z. D.

— Rim, Italija. — Nova italijanska vlada je sestavila seznam višjih fašističnih voditeljev, ki bodo postavljeni pred sodišče radi zločinov, ki so jih vršili preje kot voditelji fašizma. Med temi je eden glavnih Dino Grandi, bivši justični minister pod Mussolinijem.

— London, Anglija. — Angleško vojno ministerstvo objavlja, da znašajo angleške zgube v borbi z Italijani in Nemci v Italiji do danes 73.122. Od teh je bilo 14.331 ubitih, 47.966 ranjenih in 10.825 pogrešanih. Vse angleške zgube na vseh frontah, od kar se je vojna začela, pa znašajo 670.000, pravi poročilo.

— London, Anglija. — Neki poročevalec tukajšnjega lista Daily Telegraph, ne ve menda o republikanski konvenciji v Chicagi drugega pisati, pa je povdarjal te dni, da če bo Dewey izvoljen za predsednika Z. D., bodo pri moških v Ameriki droplet prišlo do veljave brke. Pravi, da od predsednika Tafta naprej (1909—1913) ni imel noben ameriški predsednik brk.

— Chicago, Ill. — V torek je bila v Chicagi silna vročina, ki je segla do 100 stopinj. Ljudje so se od sile potili. Neka poročevalka piše v Chicago Sunu, da republikanci dolžijo predsednika Roosevelta, da je našel za te dni poskrbel tako vročino za to deželo.

— Seattle, Wash. — Podjetja, ki se bavijo z ribolovi poročajo, da je letos silno bogato leto z ribami. Letos bodo napolnili nad 3 milijone zabojev konzerv z Tuna ribami. Lansko leto so jih napolnili blizu 2 milijona in pol. Največji del tega pridelka gre zdaj za vojaške potrebe.

— Washington, D. C. — Razne stavke, ki so trajale v raznih industrijah tekom meseca maja so potratile in zapravile 1.400.000 dni dela, pravi statistični urad za delo. Skupaj je bilo 610 raznih stavk v deželi tekom meseca maja.

— New York, N. Y. — Tu je umrl nagle smrti Edward J. Hughes, tajnik države Illinois od leta 1933. Pokojnik je bil rodom Chicažan, rojen na zapadni strani mesta Chicage. Umrl je v Astoria hotelu. Bolehal je na srčni bolezni več zadnjih let.

— London, Anglija. — Ugotovitve o nemških izgubah v Normandiji, od kar se je pričela invazija kažejo, da so Nemci izgubili več, kakor 75.000 mož. Na vseh treh frontah v Rusiji, Italiji in Franciji pa so tekom junija izgubili nad 200.000 mož, na ubitih, pogrešanih in ujetih.

John W. Bricker, ki je sprejel mesto podpredsedniškega kandidata na tiketu republikanske stranke in bo kandidiral vred z Deweyem.

HOOVER KRITIZIRA ROOSEVELTA NA REPUBLIKANSKI KONVENCIJI

Chicago, Ill. — Bivši predsednik Herbert Hoover je v torek večer imel govor pred republikansko konvencijo in je v govoru strastno napadel predsednika Roosevelta, da ta kuje v zakove ljudsko svobodo v Združenih državah. Napadal je tudi način Rooseveltovega diplomatičnega nastopanja v mednarodnih zadevah, itd. Mnogi delegati na konvenciji govora niso odobraval. Resnici na ljubo je Hoover najzadnja oseba v deželi, ki bi se smela drzniti kritizirati Roosevelta. Kaj je Hoover dosegel s svojim predsednikovanjem in kaj se je pod njim godilo, kako so ljudje morali stati po cele dneve v vrstah na ulicah, da so dobili skorjo kruha in kake pogrete juhe, je še v spominu mnogih. Za časa njegove administracije so vse banke v deželi popokale. Zdaj pa hoče on dati lekcijo predsedniku Rooseveltu, ki je rešil po njem zavojeno deželo!

V TOKIO TOČIJO KROKO-DILOVE SOLZE

San Francisco, Calif. — Tokijska radio postaja je oddajala v angleškem jeziku svarilo Amerikancem, naj nikar ne kupujejo vojnih bondov za peto vojno posojilo. Govornik je povdarjal, da je to sleparsko podvzetje Roosevelta, Stimsona in Forrestala. Seveda, seveda... Japončki pač vidijo v vojnih bondih bombe, ki bodo padale na njihove trde buče, zato tako ljubezen do Amerikancev!

NEMCI POKRIVAJO MUNICIJO S KRMO

London, Anglija. — Ameriški letalec pripoveduje, da je zapazil v Normandiji na sredi ceste premikajoče kopice krme. Zdelo se mu je sumljivo. Zaobrnil je letalo in začel s strojnico streljati v kopice, ki so pa ena za drugo se razletele. Na to je ugotovil, da Nemci prevažajo po cestah municijo na truhlih, ki jih pa pokrijejo s senom, da zglejajo kakor kopice in se truk ne voznik ne vidi.

"Amer. Slovenec" je vez, ki drži ameriške Slovence od obale do obale.

NAŠ PODPREDSEDNIK DAL PRIZNANJE RUSOM

Washington, D. C. — Podpredsednik Henry A. Wallace, ki se nahaja zdaj na Kitajskem, je pred kratkim, ko se je poslavljaj od Rusov, povedal ruskim častniškim poročevalcem, da gre ljudstvo v Združenih državah proti istim ciljem kakor ljudstvo v Rusiji, kljub temu, da hodijo eni in drugi po različnih potih.

Ko se je zahvalil Rusom za prijazen sprejem in gostoljubnost, je podpredsednik Wallace takole nadaljeval:

"Imel sem priliko, da sem na lastne oči videl vse, kar sem slišal ali čital o Sovjetski uniji. Reči moram, da moji osebni utisi prekašajo vsa moja pričakovanja. Poln občudovanja sem za velikost sovjetske gradnje in njene velikanse uspehe. Junaški napori ljudstva USSR so bili ovenčani z briljantnimi uspehi v vseh panogah znanosti, industrije in umetnosti. Uspeh sovjetske vlade, ki je ustvarila pogoje, pod katerimi je bilo mogoče Jakutom, Burjatom, Mongolom, Kozakom in Uzbekom nepopisljivo napredovati v prosveti, kulturi, tehničnih znakov in samovladi, je napravil hame velikanski utis.

"Briljantni uspehi junaške Rdeče armade so napisali novo in slavno stran v zgodovini boja za svoboden svet. Toda razen Rdeče armade v Sibiriji in Srednji Aziji sem osebno opazoval nič manj junaška prizadevanja armade delavcev, tako v industriji kot v poljedelstvu, moških in žensk po tovarnah, državnih farmah in kolektivnih farmah, ki delajo brez prenehanja ter z izurjenostjo in domoljubno gorečnostjo proizvajajo živež, stroje in orožje za zmago.

"Če tudi gremo proti svojemu cilju po različnih potih, ko si prizadevamo, da bi zadostili potrebam preprostega človeka, so naši končni cilji isti. Razlike v načinih, kako razrešiti iste probleme, bodo vedno obstojali zaradi zgodovinske preteklosti in zemljepisnih leg naših dežel. Ali to nikakor ne more ovirati globoko medsebojno naklonjenost in skupno sodelovanje za dobrobit vsega človeštva.

"V zgodnjih dneh svojega življenja sem se seznanil z angleško-saksonsko in latinsko kulturo, ki sta osnovni kulturi ameriške celine. Moje sedanje popotovanje mi je dalo priložnost seznaniti se s kulturo ljudstev Sovjetske unije. Kmalu se bom tudi seznanil s kulturo kitajskega ljudstva. Samo nadaljnje skupno sodelovanje teh štirih kultur ko bo ta vojna končana lahko postane zanesljivo jamstvo trajnega miru za vsa ljudstva, ki ljubijo svobodo."

VOJNI OBVESTILNI URAD POROČA ZNAČILNE VESTI

Washington, D. C. — Naziji še vedno preganjajo redovnike v Čehoslovaški in Avstriji. Provincijal v Karlovih Varih, Dr. Augustin Reiman, je bil vržen v zapor v aprilu 1943, ker je pridigoval proti neo-paganskim nazijskim poročnim obredom. Da bi bila kazen toliko hujša, so ga vtaknili v tako ječo, odkoder je vedno lahko videl svoj samostan. Rektor samostana Blan v južni Čehoslovaški je bil tudi aretiran v 1943 in poslan v koncentracijsko taborišče v Dachau. Od takrat ni bilo nobenega glasu o njem. Bogoslovni profesor reda cistercijancev, Dr. Kinderman, iz Liotomic v severni Čehoslovaški, je bil tudi vržen v ječo 1941; Gestapo ga je zgrabila. Kljub temu, da je bil že star mož, so ga večkrat pretepli in pri neki priliki je moral napraviti 300 počepov brez oddiha. Med "preiskavo" mu niso dali nič hrane in so ga vtaknili v temno celico. Ko so ga izpustili, so mu povedali, da so ga zgrabili zato, ker je nekoč preživel počitnice v nekem avstrijskem samostanu; ki so ga hoteli ugrabiti. Na vsak način je Gestapo hotelo iz njega izsiliti priznanje, da so se v tistem samostanu vršile nazijem nasprotno delavnosti. Naziji so napravili svoje propagandne šole v raznih samostanih, ki so jih ugrabili, tako v Mauntern v Spodnji Avstriji, Sv. Gabrielu blizu Dunaja, avguštinskem samostanu blizu

Dunaju in po mnogih drugih krajih.

V slavnem Letna stadiju v Pragi postavljajo zdaj naziji barake za nemške dijake, ki so pribežali iz nemških bombardiranih mest in hodijo zdaj na praško univerzo, katera je odprta samo za Nemce.

V severni Italiji so se zbrali patrioti v deset Garibaldijevih brigad, ki nadlegujejo umikajoče se nazije v okrožju Udine, v Lombardiji, Piedmontu in jadranskem zaledju. Poljski in jugoslovanski vojaki, ki so morali po sili služiti v nemški vojski, uhajajo v Garibaldijeve brigade.

V kolikor jim je mogoče, naziji skrbijo, da bi bil vsak kosček zemlje obdelan. Krog mesta Osijek v Jugoslaviji so prisilili žene, da delajo na polju, oborožene vojaške patrole pa varujejo to zemljo krog in krog, ker bi drugače domačini vse pokončali.

Naziji uporabljajo slovaške čete kot delavske bataljone na italijanski fronti. Prej so jih poslali v boj na rusko fronto, pa jih je preveč ušlo k Rusom, zato jim ne zaupajo več.

AMERIKANSKI SLOVENEČ

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Izhaja vsak torek in petek

Issued every Tuesday and Friday

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročninas	Subscriptions
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor sednje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka jutraj prejeli teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kdaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

NOVI VODITELJI

Krvava je sedanja vojna, da bolj biti ne more. Kulturne pridobitve se uničujejo krog in krog po svetu. Mlada življenja padajo kakor bilke pod ostro koso. Človeku se zdi, da bo ves svet ostal sama opustošena puščava. Pa vendar ne bo tako.

Vsak dogodek v svetu ima svoj vzrok. Tudi sedanja vojna ima svoje vzroke. Ti vzroki so zaviti v skrivnosti in ne prodre vsak pogled do njih. Nekateri pogledi jih pa le odkrijejo. Po vsaki preizkušnji pravijo, da je človek boljši, pa tudi po vsaki nevihti pravijo, da je ostražje boljše. Tudi po sedanji vojni vihti bo politično, gospodarsko in socialno ostražje v svetu boljše, kakor je bilo. Za razčiščenje je bilo treba nevihte, ki je silna in ki zahteva velike žrtve.

Neki sociolog piše prav te dni, da je morala Amerika vpoklicati do 11 milijonov mladih mož in fantov pod orožje. Mnogi izmed teh so življenje razumeli, mnogi še ne, vsaj tako ne, kakor bi ga morali. Vojska je postavila pred vsakega življenja z vsemi odgovornostmi in težavami. Mnoge bo ta preizkušnja podrla, a veliko večino bo pa temeljito predurila z bogatimi skušnjami. Dala jim bo tisto potrebno zavest močnega zaupanja v same sebe, ki je potrebna za drzne poskuse v življenju. Dala jim bo tudi širše spoznanje bližnjega, kar je nadvse potrebno za sodelovanje med ljudmi v družbi. Kratko, vojska bo pripeljala nazaj v civilno življenje boljše može in fante, bogate na izkušnjah, fizično vsestransko izboljšane in mnogim bo obogatala tudi njihovo znanje. Iz teh vrst bo Amerika črpala prihodnja desetletja svoje bodoče voditelje. Boljših voditeljev bi ne mogla dobiti, pravi sociolog.

Za voditelje morajo biti preizkušeni ljudje. Predsednik Roosevelt je bil v zadnji vojni mornariški podtajnik. Tisti čas ga je tako izoblikoval, da je postal najvrednejši naslednik velikega predsednika Wilsona. Sedanji čas oblikuje nove voditelje, ki bodo vodili deželo v bodočnosti. V viharju je črno, a temu bodo sledili lepši in svetlejši dnevi.

KULTURA IN "KULTURE"

Beseda izvira iz latinske besede "cultura", ki besedno pomeni obdelovanje ali oranje. Izraz so začeli uporabljati za označevanje vsakega dela na polju izobraževanja. Tako smo se navadili, da danes označujemo vsako delovanje kot n. pr. na polju dramatike, na polju kiparstva in pesništva, častnikarstva, na polju tega ali one, kar izboljšuje in ureja razna izobraževalna in učna dela, za kulturno delovanje. Ker je torej tako, se lahko vsako prizadevanje, ki stremi za uredbo svojih socialnih načel in dela, označi za tako ali tako kulturo.

Tako imamo danes vse polno kultur. Kadar pišemo o katoličanih, poudarjamo katoliško kulturo, drugi poudarjajo zopet svojo, kot n. pr. socialistična, komunistična ali sovjetska kultura, itd. Imamo pa tudi zapadno, vzhodno kulturo itd. Vsaka kultura ima svoj duh, v katerega ideologiji se razvija in deluje.

Katoliška kultura stremi za tem, da človeka pili in oblikuje v katoliško krščanskem duhu. Da živi po katoliških načelih zasnovano življenje, v duhu poštenja in pravice do bližnjega in do samega sebe, in v ljubezni do Boga in bližnjega, da konča zemeljsko pot srečno, in da bi rešil na tej podlagi življenja tudi svojo dušo za večnost. Katoliška cerkev in krščanstvo imata jasne cilje in smernice za življenje, preizkušene že od pamtike.

Tabori, ki nasprotujejo katolištvu in krščanstvu, gojijo svoje lastne kulture, katere razširjajo duh drugih ideologij, ki so v nasprotju s krščanstvom in katolištvom. Zato se take kulture ostro zadevajo ena v drugo in med njimi je borba večna. N. pr. takolimenovani "naprednjaki" (progressivci) se kaj radi dičijo s kulturo. Vzemite modernega "naprednega" slikarja, ta vam najraje slika v nagoti. Večina ljudi ve, da je to nevarno zlasti za mlade ljudi, ker v njih vzbuja strasti in slabe želje, kar rodi čestokrat naj-

slabše posledice. Toda "napredni" umetnik vztraja pri svojem, da je to kultura in da se pri kulturi ne sme ničesar omejevat. Isto je v nastopanju na raznih odrih. Mnogokrat se kaže prava nemoralnost, toda posvetnjaki vpijejo, da kultura tako zahteva. Tako gre tudi mnogo slabega v svet v imenu kulture.

Za katoličane je veljavno to, kar dovoljuje katoliška cerkev in njene zapovedi, katere nas uče naši katoliški duhovniki kot zastopniki Kristusove cerkve na zemlji. Vsako poudarjanje kake drugačne kulture za nas ne sme imeti nobenega pomena. Na svetu so kulture in "kulture". A za nas katoličane je veljavna in dobra le ena kultura in to je katoliška kultura. Drugih kultur se moramo ogibati.

PISMO IZ EGIPTA O
POLOŽAJU PRIMORCEV

Prepis poslal našemu uredništvu
v priobčitev P. A. Urnkar.

Koncem februarja 1944.

(Dalje)

Primorci in jugoslovanska
vlada v Kairu.

Skoraj enako hladni so Primorci napram jugoslovanski vladi v Kairu. Tu je treba upoštevati dveje. Na eni strani je ta vlada napravila nekaj potez, ki jih Primorci, kakor tudi drugi Slovenci, ostro obojujejo. Na drugi strani pa je očitno napake vlade odpirajo na stehaj vrata obilni propagandi, ki se izliva na jugoslovansko vlado in kralja iz Titovega tabora. Ta propaganda je po mislih mnogih Primorcev bolj ali manj pretirana, tako da včasih dosega celo nasprotni uspeh. Vendar se pa vsak misleč Primorec zaveda, da Puriceva vlada ne zasluži nobenega zaupanja Primorcev. Zato stremijo po neodvisnosti tudi glede nje.

Kakor znano, je Primorski Odbor v Egiptu že dolgo nabiral slovenske prostovoljce med angleškimi ujetniki italijanske vojske in formiral iz njih jugoslovansko vojsko za zavezniška bojišča. Imel je precej lepe uspehe. Toda že v lanskem avgustu je Peter Živković skupno s Puricem dal uradno ustaviti nadaljnje nabiranje prostovoljcev. To je storila jugoslovanska vlada po dogovoru z Angleži. Primorci so bili s tem v živo zadeti in so hoteli zvedeti za vzrok.

Razno poizvedovanje je dooznalo, da je prvi zahteval od Angležev prekinjenje prostovoljstva — Maršal Tito. Zakaj? Začel se je bati, da bi ta slovenska vojska, ki se je smatrala za kraljevo jugoslovansko vojsko, nekoč navalila na Titove edinice, kadar bi prišel končni polom osiše in bi opernem dozorel do preloma spora med Srbi in Hrvati. Toda to je bila čisto neutemeljena bojazn. To vojsko jugoslovanskih prostovoljcev so imeli Slovenci, zlasti Primorci, trdno v rokah in ne bi nikoli dopustili, da bi se slovenski vojaki uporabljali za razčiščevanje srbsko-hrvaškega spora, kar Primorci, kot že povedano, vidijo v Titovi akciji. Tudi če bi kake kraljeva vlada res kdaj zahtevala, da se ti fantje uporabijo za boj proti Titu, bi slovenski prostovoljci ne hoteli ubogati. Njim gre za osvoboditev njihove ožje domovine, daleč je pa od njihovega namena vsako spuščanje v ideološke spore na ozemlju Jugoslavije same. To so dali Slovenci tudi čisto jasno razumeti srbskim vojakom krogom v Egiptu in drugod na bližnjem Vzhodu. Prav lahko je pa vedel za to mišljenje Primorcev tudi Tito sam.

Kaj je pa nagnilo jugoslovansko vlado, posebej Živkoviča in Purica, da sta ustavila nabiranje prostovoljcev na zahtevo — maršala Tita? Peter Živković nam je vsem znan iz preteklosti in si lahko mislimo, da

tak mož ni mogel imeti velikega veselja nad kako jugoslovansko vojsko, sestoečo iz samih Slovencev in Hrvatov. Namesto tega je želel imeti srbsko vojsko, ki jo je upal zbrati po polomu Italije iz srbskih ujetnikov na osvobojenem italijanskem ozemlju. Izkazalo se je pa kmalu, da je bilo jako majhno število srbskih ujetnikov v Italiji in še ti niso pokazali posebnega veselja do prostovoljstva, vsaj sprva ne. Rajši so ostali v svojih taboriščih. Kljub temu ponosnemu poskusu Puriceva vlada do danes ni preklicala svojega odloka in je veliko vprašanje, če ga sploh misli. Videti je, da bi srbskim imperialistom ne bilo ljubo, če bi kake Slovenci imeli nekoč preveč opraviti pri osvoboditvi in upostavitvi nove Jugoslavije. V tem strahu rajši vidijo, da so slovenski vojaki daleč od njih.

Primorcev je po osvoboditvi in upostavitvi Jugoslavije prvo in lahko se reče, tudi zadnje upanje za osvoboditev Primorja. Zato je velika nejevolja na sedanjo "srbsko" vlado, o kateri gre glas, da ji gre vse bolj za Veliko Srbijo ko za Jugoslavijo. Vrh tega se ji očita pečat reakcionarnosti, da je pod peto čaršije, da je že izgubila ves ugled pri Zaveznikih in tako dalje.

Tako se Primorci vedno bolj oddaljujejo od vseh medsebojnih trenj v Jugoslaviji, ki se odražajo tudi v tujini, kjerkoli pridejo Jugoslovani skupaj. Primorci so začeli iskati lastnih in neodvisnih potov, da si ugledajo stezo do svoje boljše bodočnosti.

(Konec prih.)

V HVALEŽNO PRIZNANJE
ROJAKOM

Ely, Minn.

Ko pošiljam naročnino za list, bom pa še popisala par izrednih slavnostnih dogodkov, ki jih nikdar ne bom pozabila.

Dne 1. junija smo se z mojim in hčerko podali v St. Paul, Minn., da bomo navzoči pri graduaciji našega najmlajšega sina Bernarda, ki tamkaj hodi v sole in želi, če bo Bog tako hotel, postati duhovnik. Dne 2. junija je graduiral iz Nazareth Hall College, sedaj pa bo šel ravno tam v semenišče. Navzoč je bil tudi najstarejši sin Michael, ki je sedaj župnik pri fari sv. Elizabete v New Duluthu. Gotovo bi bili navzoči tudi sinovi Anthony, John in Joe, ki bi mogli priti, pa se nahajajo pri vojaki, prva dva že prek morja.

Domov grede nas je povabil sin župnik, naj gremo z njim v New Duluth. Smo šli in tam ostali do ponedeljka jutra. Kar smo doživeli pri fari sv. Elizabete, povem, da ne bo nikdar pozabljeno.

V nedeljo zjutraj smo šli k sv. maši. Po pravici lahko trdimo, da imajo izvrstno petje, ali nam Slovencem najlepši doma slovenska pesem, kar imajo tudi tukaj. Po mnogih slovenskih cerkvah izginjajo lepe slovenske pesmi, pa tudi slovenske

pridige. Tuja pesem in govoriča nam Slovencem ne gre tako do srca. Slovenski narod v Ameriki izumira in gre v grob, z njim pa tudi lepa slovenska pesem.

Ko se tisto nedeljo, 4. junija, ravno lepo pogovarjamo z našim sinom, pa pride Mr. Nick Blažević in nas vse skupaj povabi, da bi šli malo z njim. Odzvali smo se povabilu in zapejali nas je v dvorano, ki je bila polna ljudstva, mize pa vse obložene z različnimi jedili. Ko so nas posadili okoli miz, so šle povedali, kaj vse to pomeni, namreč, da so vse to pripravili v počast in prijazen sprejem svojemu novemu župniku Rev. Michaelu Papežu, našemu sinu, ki je sedaj njihov dušni pastir. Tudi meni, kot materi, kakor tudi očetu, so solze ginjenja in hvaležnosti prišle v oči.

Dragi prijatelji in farani v New Duluthu pri sv. Elizabeti, Bog vas blagoslovi in vam stotero povrni vašo požrtvovalnost, ljubezen in trud in vse, kar ste storili za nas in našega sina, sedaj vašega župnika. V naših srcih bo pa ohranjen hvaležen spomin na vas, dokler bomo živeli!

Nikakor tudi ne morem pozabiti fare presv. Zakramenta v Hibbingu, kjer je bil naš sin sedaj 9 let za kaplana. Tudi tam so nas podobno presenetili. Na skrivnem so nas povabili in so nas skrili, da naš sin res ni čisto nič slutil, da se bo tam srečal s starši in sestro Sophie, ko so ga pozvali, naj pride, da bo nekoliko govoril na nekem katoliškem shodu. Takrat je bil že v New Duluthu, pa se je takoj odzval povabilu, ker je težko zapustil farno v Hibbingu in priljubljene farane, s katerimi je v najlepši spornosti in veselju preživel 9 let. Rad se je torej odzval tisti dan, da se spet sreča z njimi, ki so mu bili kakor družina in jim ni bilo poljoli, ko je odšel od njih. Tudi oni so pokazali najlepšo udanost in požrtvovalnost. Dvorana tukaj je bila zopet polna ljudstva. Najprej so ga peljali v posebno sobo, češ, da bi mu radi tam nekaj povedali. V tisti sobi so pa nas skrite imeli. Lahko si mislite, kako smo bili vsi veseli. Sin je rekel: "To je pa res zame veliko presenečenje, ko vidim očeta, mater in sestro tukaj!" Tudi kuharice so pokazale, kaj znajo; vsega je bilo. Lepo in požrtvovalno je bilo od ljubljenih prijateljev, faranov in farank župnije presv. Zakramenta v Hibbingu, ki so v teh težkih časih priredili tako lepo odhodnico v počast našemu sinu in mu izročili še lep poseben dar. Dragi in nikdar pozabljani, kar ste nam in našemu sinu storili, naj vam večni Bog v obilnosti poplača tukaj na svetu in tam v srečni večnosti! Hvaležno vam vdani

Michael Papež, oče in
Margaret Papež, mati,
Bernard, Sophie in
Rev. Michael Papež.

SLOVENSKE MORNAR PIŠE
New York, N. Y.

Naslednji dopis bo posebno zanimiv za naše primorske Slovence.

V nekem ujetniškem taborišču v francoski koloniji Casablanca v Severni Afriki sem naletel na večje število italijanskih vojnih ujetnikov. Takoj mi je prišlo na misel, da bo gotovo kakšen Slovenec med njimi. Vprašam, če je kdo doma od Trsta ali Gorice. Takoj so mi pokazali enega. Piše se Leskovec. Povedal je, da je bil že na vrhnicah in so mu znani tudi drugi kraji v tisti okolici.

Začela sva se pogovarjati o zloglasnem Mussoliniju. Ko se je vojna začela, je Mussolini vse slovenske fante poslal v Sicilijo pa v Afriko, haje zaradi tega, ker jih je mnogo ušlo v Jugoslavijo. Uporabo slovenskega jezika je ustavil, samo pri cerkvenih stvarih jim ga je še nekaj pustil. Omenjeni rojak

DOGODKI

med Slovenci po
Ameriki

Izgubil oko

Cleveland, O. — Louis Zagar, star 65 let, stanujoč na 15016 Saranac Rd., je bil pred kratkim na vogalu E. 152. St. in Holmes Ave., brez povoda napaden od nekega neznanca, ki ga je zbil na tla in ga surovo osuval v lice. Policija je Zagarja odpeljala v Lakeside bolnišnico, kjer so mu zdravniki morali izrezati desno oko. Neznavec, ki je okrog 40 let star, je po napadu zbežal.

Hčerka

West Pullman, Ill. — Gospa štokljka je spet krožila v tej okolici in se to pot ustavila pri mojem sinu Martinu Golobčič in soprogu, ter jima prinesla pravzelo punčko, katere so zelo veselili. Mati se prav lepo zahvaljuje podružnici SZZ na Pullmanu za dar. Bog jim plačaj. — Martin Golobčič.

Hvala za obisk!

Chicago, Ill. — Obiskal nas je Mr. Joe Prebelich iz So. Range, Mich., ki je prišel v Chicago po svojih poslih, spotoma pa se je ustavil tudi v naši tiskarni.

Žrtve invazije

So. Chicago, Ill. — Iz Washingtona, D. C., je prispela brzojavka, da je padel na francoskem bojišču 6. junija, prvi dan invazije, William Franko. Skoda mladega fanta! Bil je prvi član naše farsv. Jurija in društva Vitez sv. Florijana št. 44 KSKJ, ki je padel na bojišču. Zapušča dva brata, katerih eden je pri vojaki, in štiri sestre. R. I. P. — C. G.

Strop se utrgal

Cleveland, O. — V Černetovi zlatarski trgovini v Slovenskem narodnem domu se je 22. junija pozno zvečer nenadoma utrgal strop, ki je napravil veliko škodo — nad \$10,000 — opremi in blagu. Prišla je požarna bramba, pa ni mogla drugega, kakor ugotoviti uničenje. Sodi, da se je strop odtrgal in treščil na tla zaradi silnega razbijanja parnih kladiv v bližnji tovarni, ki pretresajo vso okolico.

Letalec pogrešan

La Salle, Ill. — Vojni departament je obvestil Franka Martinjaka in njegovo ženo, da se njun sin Frank pogreša od 19. maja. Frank je bil poročnik v letalski sili. Udeležil se je bitke nad Nemčijo v letelci trdnjavi, na kateri je bil "navigator".

Poroka

Cleveland, O. — Dne 17. junija sta se v cerkvi sv. Vida poročila Miss Evelyn Rose Skoda in Pfc. Leonard Janchar. Poročil ju je Rev. Ludwig Virant, ženinov bratranec. Nevesta je poklicna bolničarka, ženin pa je v armadni rezervi kot medicinec na Western Reserve univerzi, kjer bo graduiral 28. septembra.

Pogrešan

W. Aliquippa, Pa. — John Rupnik in soproga sta dobila obvestilo od vojnega departamenta, da se njun sin John pogreša od 11. maja. Bil je topničar na letalu, ki se je nahajalo nad Belgijo.

Ubit v Italiji

Slovan, Pa. — Vojni departament je obvestil družino Škafar v Langelothu, da je bil njen sin Tony, 28, ubit na italijanski fronti 24. maja. K vojakom je bil poklican januarja 1. 1942 in avgusta istega leta je bil poslan čez morje. Bil je v Angliji in potem v severni Afriki, odkoder je bil poslan v Italijo.

O KRALJICI
INSTRUMENTOV

Piše Ivan Ratič

Chicago, Ill.

VI.

Danes bomo pisali o ruskih cerkvenih orglah. Pravoslavni imajo po svojih cerkvah samo slike, ne smejo pa imeti kipov in orgel tudi ne. Ker toraj ruskih cerkvenih orgel sploh ni, je težko o njih veliko pisati, zato mora biti to poglavje kratko. (Dalje prihodnjič)

Graduantinje

Juliet, Ill. — Te dni je graduiral devet slovenskih deklet, ki so članice Marijine družbe (Sodality). Na St. Francis akademiji sta graduirali Dorothy Juricic in Mary Jane Libersher; na Juliet Township High school so graduirale Irene Felix, Dolores Klobuchar, Marion Jelenich in Irene Mutz; na Providence High School pa Dorothy Klemencic, Pauline Russ, Mary Ann Stukel in Mary McGuckin. Kolegijsko diplomu je dobila graduantinja na College of St. Francis, Mildred Erjavec.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

V Združenih Državah Severne Amerike. Sedež: Joliet, Ill. Inskorp. v drž. Illinois 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod: vse za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 257 Lime Street, Joliet, Illinois
1. podpredsednik: Frank Tushet, 716 Raub St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Wedie, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Nemanich, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: Joseph Klepec, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Matthew Kebe, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: Joseph A. Zalar, 351 No. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Drasler, 1318 Adams Street, North Chicago, Illinois.
Joseph German, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharnburg, Pa.
Mary Kovach, 2204 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
John Denia, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: Emory Sutar, 540 North Bluff Street, Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jn. 1944 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njih dedičem raznih posmrtnih, poškodnin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrtilijona dolarjev.

Društvo za DSD, se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 člani (cami) za odrasli oddelci. Sprejme se vsak katoliški član moškega ali ženskega spola v starosti od 19 do 60 let. V mladinski oddelci pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, ki se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 124.48% solventna; to potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno mrežo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIE, 301 Lime St., Joliet, Ill.

DOMAČA FRONTA

Iz Vojnega obvestilnega urada

KUPUJTE PREMAG ZGODAJ

Urad za obrambni prevoz prosi hišne posestnike, da naj dobijo začetno dobavo premaga med poletjem, zato da zmanjšajo zamudo v dobavi, ko se bodo začeli mrzli dnevi.

Ta urad poudarja, da pričakuje, da bo to jesen pomankanje kamionov za prevoz in voznikov postalo kritično, in takojšno dobavo premaga bo nemogoče, če bodo naročila odložena do prihoda mrzlega vremena.

KONGRESI SO PREKLICANI

Col. J. Monroe Johnson, ravnatelj Urada za obrambni prevoz, je dejal, da so se mnoge organizacije prilagodile zahtevam za preklic vseh ne vojnih kongresov, da olajšajo prevozne težkoče. Druge organizacije pa delajo načrte za ukinitve ali pa omejitve narodnih, krajevnih in okrajnih sestankov v poletju in jeseni.

ZA 4. JULIJ

Urad za obrambni prevoz je prosil, da naj se ljudje oddadajo za 4. julij doma ali pa bližje doma.

ODT (Office of Defense Transportation) priporoča krajevne privlačnosti, kajti avtomobili in vlaki bodo bolj nezanesljivi kot kdajkoli prej. Celo osebe, ki so primorane potovati, in vojak, bodo doživeli neprijetnosti.

S tem, da se civilisti odpovejo nepotrebnemu potovanju celo leto in ne samo ob praznikih, prispevajo vojnemu naporu, kajti transport za vojaške zadeve narašča za opremo kakor tudi za ranjence, ki prihajajo domov.

Vse zabavne vožnje, ki ne morejo biti storjene z lokalnimi prevoznimi sredstvi, morajo biti preklicane, pravijo v ODT.

VELIKA DOBAVA JAJC

Vsaka ameriška gospodinja bi morala kupiti dodatnih dvanajst jajc. Dvanajst funtov

najst jajc in jih shraniti v svojem hladilniku. Pomagala bo pri rešitvi skladišnega problema.

Administracija za vojno prehrano poroča, da je v deželi več jajc kot jih pa morejo shraniti v narodnih hladilnikih. Nahaja se 1,400 vozov — 25 milijonov ducatov — jajc, za katere ni prostora v mrzlih shrambah.

"Potrebujemo pomoč od vsakega doma v Ameriki," pravi poročilo, "da bomo kos skladiščnemu problemu, in da bomo preprečili pokvarjenje jajc, ki jih bomo v bodočnosti rabili."

VOJNI IZDATKI V MAJU

Odbor za vojno produkcijo je poročal, da so vojni izdatki Združenih držav v maju znašali \$7,918,000,000, kar pomeni narastek za 5.7 odstotkov ali \$425,000,000 čez izdatke v aprilu. \$7,948,000,000 je višek dosedanjih mesečnih vojnih izdatkov.

VEČ SLADKORJA

Urad za upravo cen je označil zvečan oddelcev sladkorja restavracijam, hotelom, jedilnicam, menzijam, šolam in pa zavodom, ki se bavijo s peko.

Narastek bo dovoljeval tem zavodom, da bodo lahko sami pekli za splošno občinstvo. Narastek je 20 do 25 odstotkov tistega sladkorja, ki ga peki, restavracije in drugi zavodi uporabljajo samo za peko.

PRIHRANA PAPIRJA

Ali hranite doma papir za strica Sama? Mnogo bi morali delati na tem, kajti papir je eno najbolj važnih vojnih orožij. Resnično je življenjsko važen za hitrejšo zmago.

Poslušajte:

Pet in dvajset ton plavega papirja porabi samo za načrt papirja za eno petsto funtno bombo. Sedem funtov papirja za en signalni radio. Zapomni-

NEKAJ ZGODOVINE IN FRANCIJA

Spisal Herbert Seligman

Washington. — Obstoja poglavje o britansko-francosko-ameriških odnosih, ki ga je javnost po čudnem naključju prezrla. Možno je, da se nanaša na očividni nesporazum Anglije in Amerike o generalu De Gaulleu.

V sredi novembra 1939 so francoski in britanski predstavniki imeli sestanek za koordinacijo vojnega napora teh dveh dežel. Odločili so se za skupne uvozne programe, da se izognejo tekmovanju v nakupovanju. Pripravili so tla za tesno gospodarsko sodelovanje med Francijo in Anglijo po vojni.

Ta stran delovanja vojnega sveta je podelil londonski "Ekonom", ki je 25. novembra 1939 vprašal, zakaj ne bi prišlo do angleško-francoske carinske zveze. "Ekonom" je šel dalje. Vprašal je, zakaj ne bi Francija in Britanija profitirali od skupnih trstov za kolonialne imperije teh dveh dežel, ki se dotikajo na vseh kontinentih.

To je bil samo začetek tega, kar se je pričelo razvijati kot eden najbolj ambicioznih načrtov za povejno gospodovanje. Francosko-angleški sporazum za tesno finančno sodelovanje je Sir John Simon leta 1939 v "House of Commons" proslavljal kot "novi dokaz našega tesnega sodelovanja s Francijo."

"Ekonom", ki je eden glavnih finančnih britanskih publikacij, je spet hitro razložil ta korak, za katerega je izrazil upanje, da je to prvi v procesu gospodarskega sodelovanja, ki se bo raztegnil preko finančnih podrobnosti ali pa omejitve vojnega gospodarstva.

Po tem finančnem sporazumu, ki je približno izmenjalno vrednost franka in funta, niti Francija, niti Britanija ne bi izvažali zlato ali pa prodajali inozemske imovine druga drugi. Nobena teh dežel ne bi ustanovila nove omejitve, kar se tiče medsebojnih uvozov.

Poleg tega bi še skupno kontrolirali cene. "Ekonom" se je potrudil razložiti, da čeprav se "mogoče" ti dve deželi ne zavedata, bi morali vendar voditi skupno gospodarstvo.

Za februarja 1940 je francosko-angleško sodelovanje napredovalo. Po mnenju angleškega finančnega glasila to sodelovanje ni bilo samo za spešitev vojne dominacije evropske balance sil, ampak tudi namenjeno vzdrževati "našo trgovsko enotnost proti ostalemu svetu s pomočjo naših zdru-

te si, da gre 700,000 različnih kosov preko morja za naše borbe, zaviti v papir. Ne, kaj če bi pomagali pri podaljšanju ameriških zalog? Prav, pa storite tele tri stvari: Zbirajte star papir za nabiralce starega papirja, hranite papir s tem, da sprejmete nezavite pakete, porabljač papirne škatle, papirne vreče in papirne steklenice vedno znova. Ohranjajte papir v borbi s tem, da se borite proti potratu papirja... in zmaga bo preje dobljena.

MALO DROBIŽA

Lahko pridobiš z lepimi besedami, česar ne moreš z grdimi.

Doslednost je temelj kreposti.

Umetnost, kako ugajati, je umetnost, kako dvigniti se v svetu.

En dan je prav tako dober kot sta dva za človeka, ki opravi vse na določenem mestu in ob pravem času.

ženih gospodarskih sil. Prevzeli so vso odgovornost za novi red v Evropi, in dali dobro-mislečim in slabo-mislečim tujcem razumeti, da smo se odločili za red, o pravičnosti katerega smo prepričani: samo v teh smernicah morejo iti zavezniški cilji, če bodo Francozi smatrali svoje žrtve kot dokončno upravičene."

Vse to se je zgodilo v razmeroma srečni sanjarski dobi predno je Francija padla. Marca 1940 so Reynauda hvalili zaradi njegovega ekonomskega liberalizma, rajše nego zaradi njegovega ekonomskega nacionalizma. Ta ekonomski "liberalizem" je pomenil, da bo francosko - angleška antanta postala središčna točka, kateri bi se drugi narodi pridružili za oživiljenje mednarodnega trgovstva, in "prava rešitev" za težkoče je bila v takojšnjem znižanju trgovskih zaprek med Francijo in Britanijo.

V marcu 1940 so se tudi vršile razprave med člani federacije britanskih industrij in Konfederacije v Franciji (Confederation generale du patronat francais). Ti razgovori so obrodili še več sadu z drevesa anglo - francoskega sodelovanja. Sporazumeli so se o gojenju trgovinskih odnosov med Francijo in Britanijo, o omejitvi uvoza iz drugih dežel, o odpravi tekmovanja v kupovanju materiala, in o medsebojnem pomaganju v eksportni trgovini. Stalni angleško-francoski industrijski svet bi moral potrditi to politiko.

Kako je ta antanta delovala, se lahko razvidi iz argentinske politike. Zgodaj leta 1940 je baje Argentina držala britanski in francoski uvoz na kar se da največji višini v zameno za meso, žito, volno in druge produkte, ki sta jih Anglija in Francija kupovali. Obenem pa je Argentina dovoljevala zelo malo uvozov razen uvoze iz Anglije in Francije. V isti številki piše "Ekonom", brez obžalovanja, da so pogajanja med Argentino in Zdr. državami propadla, ker Argentina ni bila voljna sprejeti sistema importne kvote za laneno seme, mesa in škatlah in drugih izdelkov, ponujenih od Združenih držav.

Angleško-francoska antanta ni bila nikoli ukinjena. Še pred kratkim je predsednik francoske "Chamber of Commerce" v Londonu, kot poroča The London Times, opozarjal na njene prednosti. Mogoče bi ta položaj razjasnil angleško-ameriški nesporazum o De Gaulleu.

MEH ZA SMEH

TRADICIJA

Učitelj razlaga tujo besedo tradicijo: "Tradicija je to, kar prehaja od očeta na sina. Mihec, povej mi stavek, v katerem naj bo beseda tradicija!" Mihec: "Včeraj sem splezal na sosedovo česnjo, pa sem si raztrgal tradicijo."

NAJNOVEJŠA ŠKOTSKA

K McCormicku pride star prijatelj, ki ga že nekaj let ni videl. Tako sedita pozno v noč za mizo, ne da bi domaćinu prišlo na um, da bi gostu kaj ponudil. Siromak že komaj govori, tako se mu je grlo posušilo. Naposled se McCormick le domisli in vpraša prijatelja: "Malo osvežite bi ti prijaljo, kaj?"

"In še kako!" odgovori po pravici žejni gost.

"Zakaj nisi že prej rekel?" ga očita pokar McCormick. "Tudi meni bo dobro delo, če se malo osvežim."

S temi besedami odpre okno.

CROMWELL

Ko je Cromwell vkorakal v London, ga je neki lizun opozoril na veliko množico ljudi, ki ga je prišla gledat. Cromwell je pa odgovoril: "Množica bi bila še večja, če bi me peljali na morišče."

DRUŠTVO SV. VIDA

št. 25, KSKJ, CLEVELAND, OHIO

Odbor za leto 1942:

Predsednik: Anton Strnisa;
Tajnik: Jos. J. Nemanich,
1145 East 74th Street
Blagajnik: Louis Krajc.

Društvo zboraže vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Asement se prične pobirati ob 1:00. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu.

V društvu se sprejemajo katoličani od 16. do 60. leta v odrasli oddelci; v mladinski oddelci pa od rojstva do 16. leta.

Pristopite k DR. SV. JOZEFA,

št. 53, K. S. K. J.

V WAUKEGAN, ILL.

Na razpolago imate razne vrste zavarovalnine. — Člani se sprejemajo od 16. do 55. leta.

FRANK JERINA, predsednik,
JOSEPH ZORC, tajnik,
1045 Wadsworth Ave.,
No. Chicago, Ill.
ANTON BESPALC, SR., blag.

LASTNIK PRODA

1 stanovanjsko moderno zidano hišo z dvemi nadstropji, 8 velikih svetlih sob; kurjava na vročo vodo, 1 1/2 moderna kopalnica; povsod trd les. Nahaja se 2 bloka od Ogden Ave., Cermak Rd., Kedzie Ave. and Douglas "L". Lahko se tudi napravi 2 stanovanji. Cena je \$7000.

R. E. MORRISON

1932 So. Sawyer Ave., Chicago, Ill. Tel Rockwell 5795. 2x

PRODAM

4-stanovanjsko zidano hišo po 4 sobe. Nahaja se na 2547 So. Harding Ave. Cena je \$10,500;

3-stanovanjsko zidano hišo, centralna kurjava. Nahaja se na 2600 So. Millard Ave. Cena je \$9,950;

2-stanovanjsko zidano hišo po 5-6 sob, zidan "garage" za dve kari. Nahaja se na 6604 So. Drexel Ave. Cena je \$8,000. \$1,000. prvo plačilo, drugo na obroke;

3-stanovanjsko zidano hišo, centralna kurjava. Cena je \$9,900.

Imam še druge hiše in bungalove v Cicero in Berwyn. Ako želite hišo v Berwynu, pokličite L. Gradiser, telefon Berwyn 4979-R.

ANTON JORDAN

2552 So. Central Park Ave., Chicago, Ill. Telefon Lawndale 1545.

SOILAX ima vedno v zalogi slovenska trgovina z berrami in železino

MEDEN'S

HARDWARE STORE

1804 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Kupite si ga še danes in poskusite z njim umivati vaše stene.

Nedeljski pomenki

J. M. Trunk

TEDENSKI KOLEDAR

1. Nedelja — 5. pobinkošta.
2. Nedelja — 5. pobinkošta.
3. Ponedeljek — Leon II.
4. Torek — Dan neodvisnosti — Urh.
5. Sreda — Foka, mučenec.
6. Četrtek — Bogomila.
7. Petek — Ciril in Metod.
8. Sobota — Elizabeta Portugalska.

PETA NEDELJA PO BINKOŠTII

"Pustite rasti oboje do žetve (Mat. 13, 30)."

Dosti prerakanja je med ljudmi, odkod da je hudo, zlo na svetu. Ugibajo, dolžijo, resnice ne marajo. Ni hudo od Boga, vse prihaja le od zlorabe naravne prostosti, toraj od angelov in ljudi.

Bog hudo sovraži radi svoje svetosti, kaznuje radi svoje pravičnosti. Bog in zlo sta kakor ogenj in voda.

Pripušča hudo, in drugače ne more ravnati, ako noče človeku vzeti izredne dobrote svobodnega ravnanja, proste volje, in s tem možnosti do hudega. Vidi hudo po zlorabi svobode, pa ne prepreči, ker je sam absolutno, neodvisno bitje in nihče ne more omejati njegovih dejanj, sklepov in namenov. Poleg tega nudi stvarjem potrebno milost, pomoč, da se hudega varujejo, je opustijo in take dosežejo svoj najvišji namen. Za svoj svetovni red more Bog hudo izločiti, uničiti uspehe hudega, in celo obrniti na dobro stran.

Bog se poslužuje hudega za svoje namene: zlobnost pretkana izkušnjajca za zveličanje dobrih, srd preganjalcev za spopolnenje mučnikov in spoznavalcev, grehe, zlobnosti ljudi za čednosti drugih in dobra dela najvišje vrline, padec pravičnega (Davida, Petra...) za njegovo ponižanje in izpreobrenje. Padec prvega človeka je Bogu služil, da je nad človekom razodel svoje neskončno usmiljenje, kakor na padlih angelih svojo pravičnost. Zato vzklika cerkev: srečni greh, ki je dal takega Izveličarja!

Greh obdaja neka skrivnost, zlo je tajnost, ki razodeva previdnostno in enako skrivnostno ravnanje božje na svetu. Kakor marsikaj pri veri, ostaje zlo tajno, in človek ne more preko te skrivnosti.

Ne toži, da je toliko hudega na svetu, ne obreguj se ob Boga, čemu zlo ne zatne. Varuj se najmanjše zlobnosti, in ako te premaga, bodi ponižen in prosi pomoči, in skrivnost zla ti bo vsaj v večnosti v veselje.

SLOVENSKA RADIO URA V MILWAUKEE!

Edina na osrednjem zapadu, s izključno slovenskim programom v obeh jezikih, se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure popoldne preko WRJN RACINE RADIO POSTAJE (1400 Kc.)

Oddaja jo slovenski list "Jugoslovanski Obzor" v Milwaukee. — Za uvrstitve godovnih in drugih čestitk, ali druženih in trgovskih objav pišite najpozneje do petka jutraj na: YUGOSLAV (SLOV. ENIAN) RADIO HOUR, 630 West National Avenue, Milwaukee, 4. Wis. Telefon Mitchell 4373, ali Mitchell 5551.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGI

LOUIS J. ZEFRAN

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

Najboljši avtomobili za pogrebe, kiste in šenitovanja. — Mrtnaška kapela na razpolago bresplačno. — CENE ZMERNE.

BUY U. S. DEFENSE BONDS!

Obenem ste vabljeni, da vpišete sebe in svoje družine k prvemu in najstarejšemu slovenskemu podpornemu društvu v Chicagi

DRUŠTVO SV. ŠTEFANA,

št. 1, K. S. K. J. Chicago, Illinois

Zboraže vsako prvo soboto v mesecu ob 7:30 svečer v cerkveni dvorani sv. Štefana. Naše društvo vam nudi vse različne moderne zavarovalnine — podporo v bolni, preskrbo dostojnega pogreba, in goji zdrav koristen sport za mladino. Glede pristopa v društvo se obrnite na odbor:

FRANK BANICH, predsednik

JOHN PRAH, tajnik, 1806 W. 23rd Street

ANTON KREMESEC, blagajnik

OGLASI V "AMER. SLOVENCU"
IMAJO VEDNO USPEH.

Preizkušena ljubezen

Roman. — Iz francoščine prevedla K. N.

Napisala je v knjigo svoje ime, toda pristačila je naslov svoje prijateljice Silvije, živeče v Parizu.

Sama pri sebi si je dejala: Takoj bom obvestila Silvijo, da bom dobila na njen naslov neko važno pismo. Shrani naj ga zame, ne da bi o tem kaj povedala mojim staršem.

Silvija, nekdanja Oranina tovarišica v vzgojevališču, se je bila pred kratkim poročila. Orana je upala, da ne bo povpraševala po vzrokih takšnega skrivanja pošte, toda zmotila se je.

Ko je povedala prijateljici svojo željo, se je mlada žena zvito namuznila:

"V redu, draga moja, poslala ti bom dopisnico, takoj ko bo pismo prispelo. Ponj boš prišla sama, kaj ne?"

"Hvala, Silvija, prišla bom, koj ko bom dobila dopisnico. Prosim te pa, nikomur ne omenjaj tega najinega dogovora."

"Pst!" je zašepetala Silvija. "Name se lahko zaneses. Toda, ljuba moja, nikar ne dovoli, da bi ti kakšen vsiljivec zmešal glavo."

Mlada žena je zardela do ušes. Ni prezrla tihega očitka v prijateljinih besedah.

"Prisegam ti, da to ni ljubezensko pismo," je živahno vzkliknila. Na obrazu svoje prijateljice je opazila, da Silvija težko verjame tem besedam. Bila je pa dovolj taktična, da je zasukala pogovor na druge, manj pereče zadeve.

XVIII.

Minili so trije tedni, dolgi tedni negotovosti in čakanja. Odgovora ni bilo. To odlaganje je zbudilo v možganih mlade žene nova ugibanja in nove upe. Lepega dne je pa naposled le prišla Silvijina dopisnica, z nekaj nepomembnimi vrsticami; med njimi je pa mlada žena lahko razbrala, da jo pri prijateljici čaka tolikan pričačkovano pismo.

Zdaj je bilo treba najti samo še vzrok, da bi lahko odpotovala v Pariz. Njen oče, precej nezaupen in strog gospod, ni bil nič kaj zadovoljen s pogostimi izleti svoje hčerke. Toda Orana ga je znala prepričati, da pač ni nič nespodobnega, če se polnoletno dekle sem in tja odpelje v Pariz na čajanko ali h kakšni premieri, posebno, če ima spodobno družbo.

Nemir se je polasti Orane, ko je v pismu prebrala, naj kar najhitreje pride na špansko poslaštvo, kjer želi neki ataše govoriti z njo.

"Rekli so mi, da mi bodo pisali nekaj dobolega, zanesljivega, zdaj me pa spet kličejo na poslaštvo," je zamišljeno dejala sama pri sebi mlada žena.

Srce ji je burno utripalo, ko je stopila v atašejevo pisarno.

"Pravi diplomat," je dejala sama pri sebi Orana in sedla v nizek, globok naslanjač, ki ji ga je vljudno ponudil.

Mlada žena je čutila, da jo zvedavo ogleduje. Španski ataše res ni pričakoval, da bo prišla tako nežna mlada žena, skoraj še dekletce. Njegov pogled je Orano spravil v zadrego, zato je hitro pričela:

"Dobila sem s poslaštva pismo in v njem poziv, naj se zglašim pri vas, gospod."

"Res, gospodična, prosili smo vas, da nas obiščete, kajti vprašali ste po nekem od naših nekdanjih letalcev. Ali bi lahko vedel, v čigavem imenu bi radi te podatke?"

"Prišla sem v imenu neke svoje prijateljice, doma iz visoke družbe," je odgovorila Orana. Sicer bi bila rada povedala resnico temu resnemu človeku, toda bala se je, da bi ji ne zaupal, videč, da je prvič govorila drugače.

"Moja prijateljica," je nadaljevala, "je nekoliko bolehnja. Zato me je poprosila, naj jaz namesto nje poizvem, kaj se je

zgodilo z njenim zancem iz Barcelone. Nisem mogla odkloniti tega posredovanja. Zanesem se na vašo molčečnost, gospod, kajti ne bi rada, da bi drugi izvedeli, o tem mojem poslanstvu."

"Razumljivo, gospodična," je vljudno odgovoril ataše. "Vi in ne vaša zanka, ste prišli že zadnjič po podatke o tem zancu, torej ste bili vi tisti, ki ste se zmotili. Povedali ste neko ime, ki ni točno ime osebe, ki bi jo radi našli."

"Oh!"

"Dejali ste: letalec Moreno..."

"Da, pod tem imenom so tam doli poznali znanca moje prijateljice."

"Morebiti res."

"Bil je dokaj slaven," je skušala pojasniti Orana. "Nekakšen junak... vsaj za nekatere ljudi."

Ataše jo je rezko prekinil: "Bil je junak brez strahu in graje, kakor pravite po francosko."

"Oh!" je vzkliknila Orana začudeno in čudna slutnja jo je obšla. "Kaj ste hoteli reči, gospod?"

"Hotel sem reči, da moramo posebno spoštovati tiste ljudi, ki se pri njih pogum družijo z železno vztrajnostjo."

Orana bi bila rada izvedela kaj natančneje, toda diplomat je nenadno utihnil, kakor da bi se bil zbal povedati več.

Mlada žena bi bila rada predvsem izvedela, ali njen mož še živi, ali je že mrtev, ali pa med pogrešanimi. To, in samo to je bilo važno zanje. Zato je vnovič vprašala:

"Ali letalec Moreno še živi?"

"Če vprašujete po letalcu Morenu, potem vam moramo pojasniti, da je izginil," je legeno odgovoril diplomat.

"Izginil?" je zašepetala Orana in se zresnila. "Torej je mrtev?"

"Ne, gospodična, ni mrtev. Povedati sem hotel, da je samo letalec izginil; tisti pa, ki je živel pod imenom Moreno, se je posvetil svojemu pravemu poklicu tisti dan, ko je pokopal letalca."

"Torej?" je živo vprašala Orana. Takšno natezanje živcev ji ni dobro delo.

"Torej, gospodična, z zanesljivostjo vam vem povedati samo to, da ta Španec še živi. Menda se mudi v Madridu, kjer si skuša urediti dom in zbrati družino, ki je v času vojne zbežala na deželo in se porazgubila..."

"Družino?" je presenečeno vzkliknila Orana. "Ali ima družino?"

"Da, mater, sestro, slišal sem tudi, da se je tik pred odhodom na fronto oženil z neko mlado trgovko, če se ne motim. Natančnega ne vem, povem lahko samo to, da ta človek še živi."

"Živi," je zašepetala Orana. Ta novica jo je kar prevzela. "Živi, to je torej neizpodbitno!"

"Da, gospodična."

Ta novica je naredila na mlado ženo takšen vtis, da ji je skušal diplomat po svoji najboljši moči pomagati, da bi jo vendar že dojel.

"Če želite, bomo še nadaljevali iskanje in obvestili znanca vaše prijateljice, da bi rada stopila v stik z njim."

"O, hvala, gospod! Ne, ne! Ničesar ne želim," je ugovarjala Orana, vsa prestrašena, da bi res utegnili Morena opozoriti na njeno poizvedovanje. "Živ je. To edino je važno. Moja prijateljica bo zelo zadovoljna, ko bo izvedela to razveseljujočo novico."

Vstala je, vse preveč vzhičena, da bi opazila lahni smehljaj, ki je nehote zaigral okrog diplomatovih ustnic.

"Gospodična, če boste želeli še kakšnih informacij, se obrnite kar do mene," je vljudno dejal diplomat; po teh besedah je mlada žena sklepala, da je razgovor končan.

"Prav lepa hvala, gospod," je toplo odgovorila.

(Dalje prih.)

S. P. D. SV. MOHORJA

Ustanovljena 31. decembra 1921.

Inkorporirana 12. oktobra 1923.

CHICAGO, ILL.

Odbor za leto 1944:

Predsednik: John Mlakar, 1925 W. 22nd Place
Podpredsednik: Frank Puklavec, 1930 W. 21st Place.
Tajnik: Jos. J. Kobal, 2113 W. 23rd Street.
Blagajnik: Jos. Oblak, Jr., 1840 W. 22nd Place.
Zapisnikar: Anna Zokal, 2050 W. Coulter Street.
Duhovni vodja: Rev. Edward Gabrenja, OFM., 1852 W. 22nd Place
Nadzorniki: John Densa, 2730 Arthington Ave. — Karolina Pichman, 2326 So. Wolcott Ave. — Frank Dolenc, 1940 W. 21st Place.
Porotni odbor: Math Hajdinjak, 2017 W. 21st Place — Leo Mladic, 1919 W. 22nd Place — Pauline Ozbolt, 2029 W. Cermak Rd. — Anna Zorko, 1654 W. 21st Place.
Družbena zdravnikar: Dr. Jos. E. Ursich, 1901 W. Cermak Road in Dr. F. T. Grill, 1858 W. Cermak Road.
Vratar: Frank Roblek, 1833 W. 22nd Place.
Uradno Glasilo: "Amerikanski Slovenec".

Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecih od maja do oktobra, in vsako prvo nedeljo od novembra do aprila, v cerkveni dvorani sv. Stefana, na 22nd Place in Wolcott Ave.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 6. do 45. leta starosti. Pristop v Družbo je prost. Pri Družbi se lahko zavarujete proti bolezni in smrti za samo en dolar mesečnine. To je izvanredna ugodnost za vsakega katoliškega Slovence v Chicagu. Rokaj, pristopajte v to domačo Družbo.

Za vsa pojasnila glede Družbe in njenega poslovanja se obrnite na Družbenega tajnika ali pa predsednika.

10 NEMŠKIH DIVIZIJ UNINIH; USPEHI V FRANCIJI

(Nadaljevanje s 1. strani)

V glavnem se vršijo zdaj strateški boji za obhode proti Minsku, Borisovu in naprej proti Vilni in Grodnu. Po vpadu v te kraje bodo Rusi pred vratmi Vzhodne Prusije. V Rusiji se vršijo te dni najvažnejši boji, ki bodo pospešili, ako izpadejo uspešno zaključek vojne.

Na severu v Finski so Rusi zadnje dni napredovali zopet za več milij naprej. Finska fronta se krha in ruši na vseh koncih. Finci so večeraj potom Švedske ponovno prošli za premirje. To pot je Moskva odgovorila, da le popolna brezpogojna udaja se sprejme, drugega nič.

London, Anglija. — Ameriške čete, ki so vzele po hudih bojih Cherbourg, zdaj istega že preurejajo, da upostavijo čimprej praktično pristanišče za svoje potrebe. Cherbourg bo postal zdaj glavni vhod na kontinent iz zapada. Na zapadnem koncu polotoka, ki se imenuje Cap de la Hague in pa na vzhodni konici pri Barfleuru, so še nemški oddelki, katere Amerikanci iztrebljajo in očiščajo. V par dneh bo ves cherbourški polotok očiščen.

Hudi boji so završili večeraj pri Caenu v vzhodni Normandiji. Angleške čete pritiskajo na zapadni strani mesta Caen proti jugu ob reki Orne v smeri proti Argentanu in proti Vire. Boji so izredno hudi in Angleži so napredovali od 3 do 4 milje.

Izvidniki so poročali v četrtek jutro, da Nemci pošiljajo iz južne Francije in od Nemčije močna ojačenja v vzhodno Francijo, kar je dokaz, da se pripravljajo na večji spopad z Zaveznicami v Franciji.

Nemški ujetniki so večeraj izjavljali pri izpraševanju, da je zdaj v Nemčiji že malo upanja na nemško zmago. Ujetnik iz Regensburga v Bavariji, kjer izdelujejo letala Messerschmitt, je izjavil: Lani so nam razbili tvornico zavezniški letalci, ki smo jo ponovno zgradili. Letos so se vrnili in jo nam zopet razbili. Večina letalskih tvornic je v razvalinah. Drugi je povedal, da Nemcem manjka že moštva.

V Italiji se Nemci še vedno

umičejo proti severu. V Pacifiku imajo Zaveznicke nove lokalne uspehe.

KJE JE LINDBERGH

Pred leti so ameriški časopisi vedno pisali o Lindberghu, dandanes pa redko slišimo o njem. Kot svetovalec glede delovanja aeroplanov je bil Charles A. Lindbergh v službi pri Fordu. V letališču Willow Run je delal razne poskuse v letanju v prav velikih visočinah. Pred nekaj tedni pa se je predstavil admiralu Chesteru Nimitzu na Havajskih otokih, da je pripravljen nastopiti svojo posebno službo pri mornarici. Na Gilbertskih otokih sedaj poučuje ameriške letalce o nekaterih posebnih panogah zelo visokega letanja.

ŠEST AMERIKANČEV ZAJELO 65 NAZIJEV

London, Anglija. — Ameriški kapitan Sols je zajel v Normandiji s šestimi vojaki 65 nazijev. Bilo je v gozdu. Kapitan je zakričal proti nemškemu oddelku: Podajte se! Nemci so mislili, da je Amerikancev doštiti in da so izgnjeni. Podali so se in za častnikom je prišlo iz zasede 65 Nemcev z dvignjenimi rokami. Ko so videli, da so se podali samo šestim Amerikancem, jih je bilo sram.

JAPONSKE ZGUBE V INDIJI

Kandy, Ceylon. — Pregled angleškega vojnega urada o operacijah v Indiji in Burmi kaže, da so Japonci izgubili v dosedanjih spopadih v Burmi in Indiji nad 10,000 mož. Tekom zadnjih treh tednov, pravi poročilo, da so se morali Japonci umakniti do skoro 29 milij.

Vaše molitve

SO ZA

POKOJNE

Vaše cvetlice

SO POSLANE

K POGREBOM

DA TOLAŽIJO ONE,

KI SO ŽIVI.

DR. FRANK T. GRILL

ZDRAVNIK in KIRURG

Stanuje in ordinira na:

1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

od 2 do 4 popoldne in od 7 do 9 zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Telefon v uradu in v stanovanju CANAL 4955

Kardinal H. Pellegrinetti:

SV. CIRIL IN METOD

Kadar torej sv. Cirila in Metoda imenujemo slovanska apostola, to ne velja v pomenu, da sta osebno spreobrnila Slovence iz poganstva h krščanstvu, temveč da sta hotela utrditi in oplotiti njihovo začetniško krščanstvo in tako po njihovem posredovanju pripraviti pot za lažje pokristjanjevanje še poganskih slovanskih rodov na severu in vzhodu. V tem smislu je papež Hadrian II. dal potem Metodu neomejeno misijo za slovanske rodove ob meji slovanskih dežel, ki so bile cerkveno že organizirane (v tem smislu je Metoda imenoval za papeževega legata).

V Moravski.

Spomladi l. 863. sta bila Ciril in Metod slovesno sprejeta v Rastislavovi prestolnici. Že naslednje leto je kralj Ludovik Nemški napadel Rastislava, ki je skušal nastopiti kot neodvisen knez, in ga prisilil, da mu je prisegel zvestobo. Ona pa sta neodvisno od politike živahno nadaljevala svoje delo, širila slovanski književni jezik in bogoslužje, toda v rimskem obred, ki je bil tam že udomačen, kar sklepamo iz dejstva, da so ju Nemci vedno obtoževali, da v nasprotju s tradicijo rabita v bogoslužju "barbarski" jezik, nikoli pa ne, da sta spremenila že udomačeni obred. Govorili so: "Ne slavi se Bog s tem. Če bi namreč Bog to hotel, ne bi bil mogel storiti, da bi bile te čudne črke že prej izumljene? Toda Bog je samo tri jezike izbral: hebrejski, grški in latinski."

Cirilu je bilo lahko zavriniti to trijezično herezijo, kakor poroča njegov staroslovanski življenjepis: nasprotnike je imenoval "pilatnike", ker je Pilat na Kristusov križ dal napis v hebrejskem, grškem in latinskem jeziku. Potem se je moral še veliko boriti proti raznim praznovrstvom ter za svetost in nerazdružnost svetega zakona.

V Rimu.

Po treh letih in pol, ko sta nekoliko učencev pripravila za duhovski stan, sta prišla v Benetke, da bi dala posvetiti svoje učence, ker sama nista zmogla vsega misijonskega dela; Ciril je bil edini duhovnik, Metod pa diakon. Med potjo sta se ustavila pri slovanskem knezu Kocluju, ki je bil frankovski podložnik (vazal), a je zelo ljubil svoje slovansko ljudstvo, ki mu je vladal v Spodnji Panoniji. Bila sta namenjena ne v Carigrad, ampak v Rim, kakor je razvidno iz raznih dokazov in iz dejstva, da sta s seboj nesla relikvije sv. Klementa papeža, ker si ne moremo misliti, da sta jih hotela nesti nazaj v Carigrad, ko sta jih od tam odnesla. V Benetkah je Ciril imel obširen razgovor z naprotniki slovanskega književnega in bogoslužnega jezika, kakor prav na široko pripoveduje njegov slovanski življenjepis. Tu se še zdaj čuti vsa vnema in učenost apostolskega moža: "Ali se ne sramujete — tako je rekel — samo tri jezike dovoljevati, a vsem drugim narodom in plemenom velevali, naj bodo slepi in gluhi?" Ponavljal je Kristusove besede: "Gorje vam, pismoniki, ker ste vzeli ključ spoznanja; sami niste vstopili in tistim, ki so hoteli vstopiti, ste zabranili."

Papež Nikolaj I. je izvedel o delovanju svetih bratov in ju je poklical v Rim. A med tem časom je papež umrl dne 13. novembra 867; ko sta prišla v Rim na koncu tega ali v januarju naslednjega leta, je tam vladal že naslednik, Hadrian II.

To je bilo zmagovalstvo Cirila in Metoda, najradostnejši trenutek njunega življenja; kajti za sveto zarjo je potem nastopilo vroče poldne s pekočimi žarki, pa tudi mračno, viharno.

Apostoloma je šel naproti sam papež, ki ga staroslovanska življenjepis splošno imenujeta "apostolik". Sloves je solunskima bratoma ugledil pot, vrh tega pa sta nosila relikvije sv. Klementa papeža, kar je njunemu prihodu dajalo vso veličastnost slovesnega prenosa svetniških ostankov. Še danes si moremo nekoliko predstavljati ta prizor po sliki iz 11. stoletja, ki se še danes vidi v spodnji cerkvi sv. Klementa, kamor so bile relikvije potem prenesene: tu je papež z mitro in palijem (nadškofovsko štoljo), njemu ob strani Ciril in Metod med drugimi dostojanstveniki; spredaj nesejo diakoni skrinjo z relikvijami, drugi drže sveče, drugi spet vihte kadihljice s kadilom, v ozadju pa vidimo brezkončno množico s križi, palmami in banderi. Takoj so pripovedovali o čudežih, doseženih po priprošnji sv. Klementa.

(Dalje prih.)

PRODA SE

dvo-nadstropna zidana hiša; 2 stanovanj po 4 sobe, eno s 5 sobami. Porč zaprt, kopalne sobe, garaža za 2 k. Zelo po vredni ceni. 2654 W. 21st Place, Chicago, Ill. Phone Crawford 6770.

HASTEN VICTORY

VOJNA JE DALA NAŠO TOVARNO V NAJHITREJO PRODUKCIJO

Potrebujemo ročne delavce in prevažalce, pomočnike v prejemnem oddelku in odposiljatelje. Pomočnike pri strojih in pri topljenju kovine ter tovarniške delavce. Izkusnost ni potrebna.

Dnevno, nočno delo.
Dobro delavno stanje.
Dobra hrana po zmerni ceni.
Med 8 A. M. in 6 P. M.

DANLY MACHINE SPECIALTIES, INC.

2100 So. 52nd Avenue, Cicero, Ill. Vzemite Douglas Park "L" ali West Town BUS ali poulično do tovarne.

POSLUŠAJTE

jugoslovanski radio program, ki se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure zjutraj preko radio postaje WGES v Chicagu. —

DR. WM. M. TULLY

DR. W. J. FOSS

-- ZOBOZDRAVNIKA --
Cene snižane za nizke dohodeke
Od 10. A. M. do 8. P. M.

4740 S. Ashland Ave., Chicago
Telefon: Yards 2148

DR. H. M. LANCASTER

Dentist

2159 West Cermak Rd.

Telefon Canal 8817

(ogel Leavitt St.)

CHICAGO, ILL.

DR. JOHN J. SMETANA

Pregleduje oči in predpisuje očala. — 23 let izkušnje

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 5523

Uradne ure: vsak dan od 9 zjutraj do 8:30 zvečer.